

Diplomant: Zuzana Valentová

Název bakalářské práce: Stolen Generation in Australia/Ukradená generace v Austrálii

Vedoucí práce: Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.

Posudek oponenta:

Diplomová práce Zuzany Valentové pojednává o historii tzv. „ukradené generace“ v Austrálii, tedy o dětech domorodců (přesněji nejčastěji dětech smíšeného etnického původu), které byly po většinu dvacátého století obětmi násilného asimilačního programu australské vlády, který vykazoval nesporné rasistické a diskriminační rysy. V rámci tohoto programu byly tyto děti násilím odebrány rodičům a umístěny do ústavní péče nebo do náhradních rodin s cílem – alespoň oficiálně proklamovaným – jejich asimilace do většinové společnosti. Následkem tohoto programu bylo vážné narušení přirozené kontinuity tradičního domorodého způsobu života a četná osobní sociální a psychická traumata, s nimiž se původní domorodé obyvatelstvo Austrálie velmi obtížně vyrovnává ještě v současnosti.

Práce je v zásadě velmi sympatickým pokusem zmapovat tyto skutečnosti a charakterizovat jejich důsledky, které tvoří důležitý komponent sociální reality současné Austrálie. Podle mého názoru by mohla být logičtěji členěna: první kapitola se zabývá obdobím britské kolonizace, druhá proměnami domorodé kultury po kolonizaci (kde není jasné, zda autorka implikuje, zda britská kolonizace Austrálie již skončila) a zároveň předkoloniálním obdobím – zde by se vyplatilo chronologické členění, které by jasněji uvedlo hlavní část práce, tedy konkrétní historii „ukradené generace“, její důsledky a veřejnou debatu na lokální i federální úrovni, která na toto téma již přinejmenším několik let v Austrálii probíhá.

S uváděnou argumentací lze samozřejmě převážně souhlasit – jen se mi zdá, že autorka vehementně obhajuje něco, co obhajobu nepotřebuje: dnešní konsenzus je jednoznačný v tom, že tato epizoda australské historie představuje těžko omluvitelnou sociální a etickou nespravedlnost, a to není třeba detailně dokazovat. Zajímavější by byl podrobnější pohled na to, jak tento program v praxi fungoval a jaká byla v tomto ohledu oficiální argumentace. Autorce by se pak snadněji dokazovalo, proč oficiální omluva za tuto politiku přišla z nejvyšších míst s takovým

časovým zpožděním (pokud to vůbec lze takto říci) a proč je tato záležitost ve veřejné debatě v Austrálii dodnes neuzavřena.

V diskusi u obhajoby by mě zajímalo, jaké jsou hlavní argumentační linie této debaty v dnešní Austrálii a zda mezi reprezentanty jednotlivých částí společnosti panuje v této záležitosti spíše shoda nebo zásadní rozpor. Má oficiální omluva australské vlády nějaké konkrétní důsledky, ať už ve smyslu finančních kompenzací nebo změn převládajících společenských postojů?

V této souvislosti se nabízí srovnání s kanadskou historií tzv. „residential schools“ – internátních škol pro indiánské děti, jejíž počátky sahají až do druhé poloviny devatenáctého století. Oficiální omluva kanadské vlády přišla ve stejném roce jako omluva australské vlády a je zajímavé, že i rétorika a jazykový aparát obou „omluv“ vykazují nápadné podobnosti. Rozhodně nechci diplomantku „zkoušet“ z kanadské historie, která není tématem její práce, ale byla kanadská zkušenost v Austrálii nějak reflektována?

Na závěr ještě poznámku k formální stránce práce: když ponechám stranou místy poněkud naivní a trochu příliš ideologický tón práce (jemuž se lze u takto citlivého tématu zřejmě těžko vyhnout), jazykové a formulační stránce by prospěla pečlivější editace – v práci je rušivé množství jazykových chyb a stylistických neobratností, které při sledování argumentace zbytečně ruší a kazí dobrý dojem.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem doporučuji bakalářskou práci Zuzany Valentové k obhajobě s navrženým hodnocením známkou VELMI DOBŘE.

Praha, 20.6. 2012

Mgr. Klára Kolinská, M.A., PhD.